Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטס ערשיינט
דרייטאל וואכענטליך
פונקטלא, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
חאלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר-2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
חאלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר' 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדעז מאנ
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראנדאנ-שפעדי
בעזאנגס פון דעם פעסטאנד דעם
ערטסען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נום' 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנ-
אנם-גלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 121. פינפצעהנטער יאהרגאנג פעסט, מיטטוואך ט תשרי התרמ"ד. Pest, den 10. Oktober 1883.

איים דעם אונגארישען ריכסטאגע.

אין דער פארגעסטריגען זיטצונג דעם אונגא-רישען ריכסטאגעס וואירדען דיא פערהאנדלונגען איבער דיא קראאטישע אנגלעגענהייט פארטגע-זעטצט. צוערסט וואירדע אבער דער איינ היזל-בע גלעדר-אנגלעגענהייט בעשפראכען. אונזער ריכסטאג זייט זיך גלעדר דאס איממער זא איינ-צוריכטען, דאס דיא הערען דעפוטירטען מיט אור-דעם גלעדאלטע, דאס זיא אלס אבגעארדנעטע בע-צעהלען, נ'יכט פערקורצט ווערדען, זאלל געמעלד דער ריכסטאג געשלאסען ווערדען, זא איסטען זיא זיך דאס זא איינצוריכטען, דאס ער בייספיעלס. ווייזע נ'יכט אם עגדע מאנ, זאנדערן אנפאנג יני געשלאסען ווירד, דאמיט זיא איך פיר דען נאנצען מאנאט יני אירד גלאדאלט בעצעהלען קאנען, דענן ווענן נור אין מאנ אים מאנאטע ריכסטאגס-זיטצונ-אזט, זא בעצעהלען דיא דעפוטירטען אירד גלאדאלט פיר דען נאנצען מאנאט. זאלל דער אונגארישע ריכסטאג ווערדע פראאפעגעט ווערדען, זא געשיעהט דעם נ'יכט בייספיעלסווייזע אם 1-טען אקטאבער, זאנדערן ווא עס דעסמאל ווארד, אם 28-טען סעפ-טעמבער, דאמיט דיא הערען דעפוטירטען איך פיר נאנזין סעפטעמבער איהר גלאדאלט בעצעהלען קאנען. צו בעגינן דער פארגעסטריגען זיטצונ דא-מען נון דיא אריגאבען דעם ריכסטאגעס פיר מא-נאט סעפטעמבער צור שפראכע, אינד דאס גל-דאלט דער דעפוטירטען פיר מאנאט סעפטעמבער ווארדע אהנע ווייטערעס בעזאללונג. נון ערהאב זיך בייא דעזער גלעגענהייט דער דעפוטירט גנזא פאלאני אונד זאגטע: „נאכדעם דיא קראאט-טען דעפוטירטען אהנע בעזאללונג דעם ריכס-טאגס-פרעזידענטען הער גנגגלר אינגעבלעבען, זיך שטאלגער צוריקצוגעבען אונד דא בריעפאל-טער ערלעדיגונג דער וואפפענ-שולדער נ'יכט גר-שיגען וואללען, זא זאלל מאן איהנען דאס דעפ-טירטענ-גלדאלט נ'יכט בעזאללען.“ דעזער אנטראג פאלאני'ס וואירדע אנגענאמען אונד דאס גלדאלט וואירדע איך דען קראאטישען דעפוטיר-טען בעזאללט. —

הערייס ערהאב זיך נון איינסט פילסקי, פאן דער פרעאיגנטען אפפאזיציאן, אונד שפראך אינער דיא קראאטישע אנגלעגענהייט, ער זאגטע: „ווען איך מיט קראאטען הערדען האבען וואללען, זא מיס קראאטען דיא קראפט אונד דיא מאכט דעם אונגארישען שטאאטעס פילען אונד אנערקענען. אבער דיא רעגיערונג האט אין דעזער אנגלעגענ-הייט קיינען קראפטען פלאן, קיינע פורבאכטע פא-לטיק. דער קראאטישע מינסטער האט בעריישט אבגעראנגט אונד דעזע מינסטער-שטעלונג אזט נאך איממער אינבעזעצטע. ווען דיא קראאטען ווייסן דאס דיא אונגארישע רעגיערונג איהם גענגאנבער שיאנגט אונד נאכגעבט אזט, זא מיסען דיא קראאטען צו דעם גלייכען געלאנגען, דאס דיא אוסשאנדע זיהר אונגארן גענגאנבער אללעס, וואס דיא וואללען הערבייזוטשען. — א דיא רעגיערונג דאס דער קיינען קראפט פארגעבענדען פלאן; דיא דרעהט דען מאנטעל נאך דעם ווינד: באלד אזאנס זא, דאס דיא דען גזעטצבוכען ווייז, ווייל אונד באלד אזאנס זא, דאס דיא אים גריסטען דיק-טשען אינגען אנדערען פרעזאהנגנדען ווייז אינ-שלאגען מיססען, אלס דיא דיא וואפפענ-שולדער מיט אונגארישער אויסשיעס אנגעבראכט, דעם עס: דיא בעטרעפט קיינען אנגעזעטצלוכען ווייז. דיא פראגע ווארד אבער, אב דעזער ווייז אויך פאלשיש שוינערמעסיג אונד אב ער אינטער זאלבען פער-העלטניסען אנגעגייגט זיא. עטצט ווידער ווירד דיא זאכע אומגעקעהרט, זיא זאגטע: דער ווייז ווארד ווארד נ'יכט אנגעזעטצלוך, אבער אנצוזיכרמעסיג אונד נ'יכט דער גלעגענהייט ענטשפרעכענד. אזט דאס קיין הער- אונד הוט-שוואנקען? דיא אונגאר-שע אויסשיעס, מיט דער מאן דאס אנזעהען אונ-גארנס אין קראאטיען הערבען וואללטע, דיעס זיא זעלבער אנבערגנגען. עטצט אבער, דא זיא דען דיק-ציג מאכט אונד דאס אנזעהען דעם אונגארישען שטאאטעס שטיגט, פערלאנגט זיא דיעזע אינזע-רע צישטטמונג, צו דעזער שטונדלוכען גזעדעלא-גע, צו דעזעם ריקזיגע וואללען ווייר אונזערע צו-שטטמונג נ'יכט געבען!“

נגנגן דעזען אנגריפ פילסקי'ס האטטע זיך אבער בעריישט סאפאר פערטרעטונג. ער גלייבטע אנפאנגס, דאס דיא אונגארישע אויסשיעס איך דען קראאטישען אפפענ-שולדיגען נ'יכט נור נ'יכט אינגעזעטצלוך, זאנדערן איך דער גלעגענהייט ענטשפרעכענד ווא, ווייל א זעלבסט דא קראא-טישע רעגיערונג דעם מינסטער סאפאר פערזי-כערטע, דאס הערוארך קיינע אויסרעגונ ענטשטע-הען ווירדע; דא אבער אנצווישען א אינגע אינזי-הען ענטשטאנדען, זא זאך דער מינסטער, דאס אינער נגזעטצלוכע ווגע דאך אינגעזעמעסיג ווארד אונד ווארד דאהער עטצט דעבער דען צוזעמע-מינען פערזאהנגנדען ווגע, דער עבענפאללס נ'יכט אינגעזעטצלוך אזט, דא דאך דאס נגזעטצ-ריכער נ'יכט קלאר אונד אין דעמזעלבען נ'יכט אים-דיריקלי פארגעבוגען אזט, וועלכע אויסשיעס דיא אפפענ-שולדיגער אין קראאטיען דאבען מיססען.

נון ערהאב זיך נאך אפפאני דער אינגע-ליכע פיהרער דער גמעגנגטען אפפאזיציאן, אונד זאגטע: „קראאטיען אונד סלאוניען גזעגען אן דיא זור-סלאוישען לענדער, אן דיא הערצגאווינא אונד באסניען, דא דאס אינגעזעטצלוך נעבען דער רעגיערונג אזט, איך אינעס זא הייזען באדען דיא קראאטען מיססען מאן זיך בעזאנדערס אבס נעבען; מאן מיס דא קלאר צו ווערדע נעהען, אונד דארף נע עטוואס טהון, וואס דען באראטטער דער שטעכע אן זיך טראגט. ווען דיא רעגיערונג בלאס פיר אירר אנבעזעטצלוך אונד אונגארישען אויסשיעס אונזערע צישטטמונג פערלאנגט העטטע זיא דיא אדנע וויטערעס נעמעבען. אבער זיא פער-לאנגט אויך אונזערע וויטערגעהר עמעבען. נון פיר אירר וויטערעס פארגעהען אונד אראן מיס אך נון מיינע בריטע אבען. דיא קראאטען הערטען זיך נ'יכט צו בעקלאגען, זא האבען אינע זאך וויטערגעהנדע אויסאמאע, ווא זיא קראאטען נאך נעגעמאלס גלייכאנס, דיא אונגארישע אויסשיעס אויך אירערען אפפען בערעכטיגט זא נ'יכט צו קלא-גען אונד פאר-ווייפען. זאלבע אפפענ מיט אונגא-רישער אויסשיעס ווארען דיא אין מערערען אינזע קראאטענס אונד סלאוניענס ווייט אונערשיעדלי אررען אנגעבראכט. דיא קראאטישען דעפוטירטען האבען זיך הערבייבע הער נע בעשווערט, ווא נון דיעזע אונגארישע אויסשיעס איך דען קראאטישען נאך נעגעמאלס גלייכאנס, דיא אונגארישע אויסשיעס איך אירערען אפפען בערעכטיגט זא נ'יכט צו קלא-גען אונד פאר-ווייפען. זאלבע אפפענ מיט אונגא-רישער אויסשיעס ווארען דיא מערערען אינזע קראאטענס אונד סלאוניענס ווייט אונערשיעדלי אررען אנגעבראכט. דיא קראאטישען דעפוטירטען האבען זיך הערבייבע הער נע בעשווערט, ווא נון דיעזע אונגארישע אויסשיעס איך דען קראאטישען אפפענ אויך נעגעמעס-פערלעטצונ דעם קראאט-טען דעפוטירטען, האט זא זיך אים ריכטאג הער-ריבער נע בעשווערט. דיא קראאטען שיקען, האט דאס אויסגלייכס-נעמען פארטיעדער הייר אים ריכטאג פערלעטצט ווירד. ווא האמטע עס, דאס אירער דעפוטירטען זיך הער הערבייבע נע בע-

אונד צווערקמעסיג אונד אב ער אינטער זאלבען פער-העלטניסען אנגעגייגט זיא. עטצט ווידער ווירד דיא זאכע אומגעקעהרט, זיא זאגטע: דער ווייז ווארד ווארד נ'יכט אנגעזעטצלוך, אבער אנצווישען אונד אונד נ'יכט דער גלעגענהייט ענטשפרעכענד. אזט דאס קיין הער- אונד הוט-שוואנקען? דיא אונגאר-שע אויסשיעס, מיט דער מאן דאס אנזעהען אונ-גארנס אין קראאטיען הערבען וואללטע, דיעס זיא זעלבער אנבערגנגען. עטצט אבער, דא זיא דען דיק-ציג מאכט אונד דאס אנזעהען דעם אונגארישען שטאאטעס שטיגט, פערלאנגט זיא דיעזע אינזע-רע צישטטמונג, צו דעזער שטונדלוכען גזעדעלא-גע, צו דעזעם ריקזיגע וואללען ווייר אונזערע צו-שטטמונג נ'יכט געבען!“

נגנגן דעזען אנגריפ פילסקי'ס האטטע זיך אבער בעריישט סאפאר פערטרעטונג. ער גלייבטע אנפאנגס, דאס דיא אונגארישע אויסשיעס איך דען קראאטישען אפפענ-שולדיגען נ'יכט נור נ'יכט אינגעזעטצלוך, זאנדערן איך דער גלעגענהייט ענטשפרעכענד ווא, ווייל א זעלבסט דא קראא-טישע רעגיערונג דעם מינסטער סאפאר פערזי-כערטע, דאס הערוארך קיינע אויסרעגונ ענטשטע-הען ווירדע; דא אבער אנצווישען א אינגע אינזי-הען ענטשטאנדען, זא זאך דער מינסטער, דאס אינער נגזעטצלוכע ווגע דאך אינגעזעמעסיג ווארד אונד ווארד דאהער עטצט דעבער דען צוזעמע-מינען פערזאהנגנדען ווגע, דער עבענפאללס נ'יכט אינגעזעטצלוך אזט, דא דאך דאס נגזעטצ-ריכער נ'יכט קלאר אונד אין דעמזעלבען נ'יכט אים-דיריקלי פארגעבוגען אזט, וועלכע אויסשיעס דיא אפפענ-שולדיגער אין קראאטיען דאבען מיססען.

נון ערהאב זיך נאך אפפאני דער אינגע-ליכע פיהרער דער גמעגנגטען אפפאזיציאן, אונד זאגטע: „קראאטיען אונד סלאוניען גזעגען אן דיא זור-סלאוישען לענדער, אן דיא הערצגאווינא אונד באסניען, דא דאס אינגעזעטצלוך נעבען דער רעגיערונג אזט, איך אינעס זא הייזען באדען דיא קראאטען מיססען מאן זיך בעזאנדערס אבס נעבען; מאן מיס דא קלאר צו ווערדע נעהען, אונד דארף נע עטוואס טהון, וואס דען באראטטער דער שטעכע אן זיך טראגט. ווען דיא רעגיערונג בלאס פיר אירר אנבעזעטצלוך אונד אונגארישען אויסשיעס אונזערע צישטטמונג פערלאנגט העטטע זיא דיא אדנע וויטערעס נעמעבען. אבער זיא פער-לאנגט אויך אונזערע וויטערגעהר עמעבען. נון פיר אירר וויטערעס פארגעהען אונד אראן מיס אך נון מיינע בריטע אבען. דיא קראאטען הערבען זיך נ'יכט צו בעקלאגען, זא האבען אינע זאך וויטערגעהנדע אויסאמאע, ווא זיא קראאטען נאך נעגעמאלס גלייכאנס, דיא אונגארישע אויסשיעס אויך אירערען אפפען בערעכטיגט זא נ'יכט צו קלא-גען אונד פאר-ווייפען. זאלבע אפפענ מיט אונגא-רישער אויסשיעס ווארען דיא מערערען אינזע קראאטענס אונד סלאוניענס ווייט אונערשיעדלי אررען אנגעבראכט. דיא קראאטישען דעפוטירטען האבען זיך הערבייבע הער נע בעשווערט, ווא נון דיעזע אונגארישע אויסשיעס איך דען קראאטישען אפפענ אויך נעגעמעס-פערלעטצונ דעם קראאט-טען דעפוטירטען, האט זא זיך אים ריכטאג הער-ריבער נע בעשווערט. דיא קראאטען שיקען, האט דאס אויסגלייכס-נעמען פארטיעדער הייר אים ריכטאג פערלעטצט ווירד. ווא האמטע עס, דאס אירער דעפוטירטען זיך הער הערבייבע נע בע-

אין דער פארגעסטריגען זיטצונג דעם אונגא-רישען ריכסטאגעס וואירדען דיא פערהאנדלונגען איבער דיא קראאטישע אנגלעגענהייט פארטגע-זעטצט. צוערסט וואירדע אבער הער איינ היזל-בע גלעדר-אנגלעגענהייט בעשפראכען. אונזער ריכסטאג זייט זיך גלעדר דאס איממער זא איינ-צוריכטען, דאס דיא הערען דעפוטירטען מיט אור-דעם גלעדאלטע, דאס זיא אלס אבגעארדנעטע בע-צעהלען, נ'יכט פערקורצט ווערדען, זאלל געמעלד דער ריכסטאג געשלאסען ווערדען, זא איסטען זיא זיך דאס זא איינצוריכטען, דאס ער בייספיעלס. ווייזע נ'יכט אם עגדע מא, זאנדערן אנפאנג יני געשלאסען ווירד, דאמיט זיא איך פיר דען נאנצען מאנאט יני אירד גלאדאלט בעצעהלען קאנען, דענן ווענן נור אין מא אים מאנאטע ריכסטאגס-זיטצונ-אזט, זא בעצעהלען דיא דעפוטירטען אירד גלאדאלט פיר דען נאנצען מאנאט. זאלל דער אונגארישע ריכסטאג ווערדע פראאפעגעט ווערדען, זא געשיעהט דעם נ'יכט בייספיעלסווייזע אם 1-טען אקטאבער, זאנדערן ווא עס דעסמאל ווארד, אם 28-טען סעפ-טעמבער, דאמיט דיא הערען דעפוטירטען איך פיר נאנזין סעפטעמבער איהר גלאדאלט בעצעהלען קאנען. צו בעגינן דער פארגעסטריגען זיטצונ דא-מען נון דיא אריגאבען דעם ריכסטאגעס פיר מא-נאט סעפטעמבער צור שפראכע, אינד דאס גל-דאלט דער דעפוטירטען פיר מאנאט סעפטעמבער ווארדע אהנע ווייטערעס בעזאללונג. נון ערהאב זיך בייא דעזער גלעגענהייט דער דעפוטירט גנזא פאלאני אונד זאגטע: „נאכדעם דיא קראאט-טען דעפוטירטען אהנע בעזאללונג דעם ריכס-טאגס-פרעזידענטען הער גנגגלר אינגעבלעבען, זיך שטאלגער צוריקצוגעבען אונד דא בריעפאל-טער ערלעדיגונג דער וואפפענ-שולדער נ'יכט גר-שיגען וואללען, זא זאלל מאן איהנען דאס דעפ-טירטענ-גלדאלט נ'יכט בעזאללען.“ דעזער אנטראג פאלאני'ס וואירדע אנגענאמען אונד דאס גלדאלט וואירדע איך דען קראאטישען דעפוטיר-טען בעזאללט. —

הערייס ערהאב זיך נון איינסט פילסקי, פאן דער פרעאיגנטען אפפאזיציאן, אונד שפראך אינער דיא קראאטישע אנגלעגענהייט, ער זאגטע: „ווען איך מיט קראאטען הערבען האבען וואללען, זא מיס קראאטען דיא קראפט אונד דיא מאכט דעם אונגארישען שטאאטעס פילען אונד אנערקענען. אבער דיא רעגיערונג האט אין דעזער אנגלעגענ-הייט קיינען קראפטען פלאן, קיינע פורבאכטע פא-לטיק. דער קראאטישע מינסטער האט בעריישט אבגעראנגט אונד דעזע מינסטער-שטעלונג אזט נאך איממער אינבעזעצטע. ווען דיא קראאטען ווייסן דאס דיא אונגארישע רעגיערונג איהם גענגאנבער שיאנגט אונד נאכגעבט אזט, זא מיסען דיא קראאטען צו דעם גלייכען געלאנגען, דאס דיא אוסשאנדע זיהר אונגארן גענגאנבער אללעס, וואס דיא וואללען הערבייזוטשען. — א דיא רעגיערונג דאס דער קיינען קראפט פארגעבענדען פלאן; דיא דרעהט דען מאנטעל נאך דעם ווינד: באלד אזאנס זא, דאס דיא דען גזעטצבוכען ווייז, ווייל אונד באלד אזאנס זא, דאס דיא אים גריסטען דיק-טשען אינגען אנדערען פרעזאהנגנדען ווגע אינ-שלאגען מיססען, אלס דיא דיא וואפפענ-שולדער מיט אונגארישער אויסשיעס אנגעבראכט, דעם עס: דיא בעטרעפט קיינען אנגעזעטצלוכען ווגע. דיא פראגע ווארד אבער, אב דעזער ווגע אויך פאלשיש

שוערט? דעזעם ביזהערגע שוינגען דער קראא-טישען דעפוטירטען דישעם אלזא עהער דארוים, דאס אינגארן אין קראאטיען ביזהער קיינע אונגע-זעטצלוכקייט בעגאנגען. דיא קראאטען כל א ג ען נעגען דיא האהען שטייער-לאסטען. נון דא זעטצען ווייר אונס מיט דען קראאטען צוזאממען אונד קלא-גען מיט אינען דא אייך ווייר הער אין אינגארן צו זערהר פאן דען האהען שטייער-לאסטען בעדרוקט זינד. ווענן דעזע האהע שטייער-לאסט איבער-הויפט צום אויסשאנדע בערעכטיגט, זא מיסטע אייך אינגארן זיך פארטיעדערער אם אויסשאנדע בעפינדען. — אונד ווער ווארד עס דענן אינגנטלוך, דער הער פיר דיא אגנאהמע דער האהען שטייער-זעטצע אונזערער רעגיערונג געשטטמטט? דיא קראאטישען דעפוטירטען ווארען עס; דענן זיא הא-בען א דיא פינאנצ-פארלטיק אונזערער רעגיערונג אממער אונטערשטטצט; זיא האבען אממער פיר דעזע רעגיערונג געשטטמטט; ווער דאהער אין קראאטיען דען אונגארישען שטאאט אינע אונ-טערדרוקונג קראאטיען גגגגאמפער בעשלדיגט, דער שפריכט דעזעם ווארט אין באזער אבזוכט אויס: — דער פינאנצ-מינסטער האט עערקלערט, דאס ער אללעס מיט אינשטטמטונג דער קראאטישען לאנדעס-רעגיערונג געטהאן. ער האט דען פארגעזען אלס גזעטצלוך אונד צווערקמעסיג פערטהיידיגט. ווארום ווייט ער אבער עטצט צוריק? ווארום צייגט ער איך אללד הייללעם בארען דענן שוינבע אונד שערגט דא דאס אנזעהען דעם אונגארישען שטאאטעס? דאס פארגעהען אינער ערען אונגארישען רעגיערונג גגגגאמבער קראאטיען מיס אין קלוגעם אונד הרעפטיגעם זין, ווערדענד אין דעם פערהאלטען אינזערער רעגיערונג נ'יכט נור דיא קלוגהייט, זאנדערן איך דער הרעפטיגע אייפער פעהלט. ווען אינע רעגיערונג נאכען אנ-ליך נעטטט אונד אאנגנס אינזער פ-נאנצ-מינסטער? ער וואללטע דורך דיא קראאטיש-אונגארישע אויסשיעס דיא צוזאממענגעהאריגקייט אונגארנס אונד קראאטיענס בעקרעפטיגען. דאס ווארד שאן. דיא פראגע אבער ווארד: אב עס אויך דורכ-פירבאר אזט; אונד נון האלט מאן עס פיר אונ-דורכפירבאר אונד ווייט צוריק.“

זא זאגטע אפפאני. נון דאס אבער אויך איך דאס בעריישט דיא רעגיערונג גגאנזוויאלטעט. אלד-דער אנזוכט נאך ווארד דא קיין צוריקוויכען; זא דאס דען ווייאלזאגערען גגגגגער אירדע מאכט גגגגגעגט; זא דאס דיא הערבאנגרייסגגגען אפפאני-שולדיגע פעיערלי ווייטער אנגעבראכט; דער באנס אזט אבגעזעטצט ווארדען, דיא באנסטטיצאן ווארדע אינגגגגאבען אונד דיא מיליטער-גגגגאלט אינגגגג

בערען עבען פאן דיעזעם דיעבשטאהלע געוואסט אונד פשעלי מטהין געפירכטעט: בערען קאנגטע אזן פעראמשטען — נאכדעם דער שטאמעס-אנידאלט גענען דא אינפיהרונגען דער פערטהיידיגער אינע עגטגענגנג (רופליק) געדאלטען, אונד דא פערטהיידיגער ווידער אהרעדיזשט דיעזע עגטגענגנג צו ווידערלעגען (רעפליק) זוכטען — פראגטע דער פרעזידענט דא אנגעקלאגטען: אב זא ניכט צו אהרער פערטהיידיגנג עטוואס צו בעמערקען הא-בען? — שפאנגא אינד בערען ערקלערטען, ניכטס צו זאגען צו האבען. בלאס פשעלי זוכטע זיינע טהיילנאהמע אם פערברעכען דורך אינגע וואהע צו פערקלעגען, דער פרעזידענט ערקלערטע העריידט דאס בעשיין-פערפאהרען פיר געשעטצלאסען. — אמס-טאג, שלאג 12 אוהר, פערקירעטע דער פרעזידענט דעם גערכטסהאפעס דאס אירטהייל. דאזעלבע לויטעט: „אים נאמען ווינר מאיעסטעט דעם קא-נגס! שפאנגא אינד פשעלי וואירדען דעם פער-ברעכענס דעם מארדעס, פעראורטהט אן גלאז פאן מארמאטה שלאג בעפיהרט: בערען אינד עבען-פאללס אלס דער „אנטשפטנגס צום מארד שיל-דג בעפיהרדען, דעמגעמעס ווערדען פיל שפאנגא אינד טיאפעל פשעלי אלס אינטשטעלבארע טרעשטער, אזאגן בערען הינגעגען אלס אנ-שטיפטער צום מארדע צום מ ו ד ע אם גאל-גען פעראורטהיילט אינד צוואר אן דער וויזע. דאס דיעזע שטראפע ציערטס אן שפאנגא, דאגן אן פשעלי אינד ערטס אין בעגרען פארלאנ-גען ווערדען“ — וואס אים דיעזעם אירטהייל צו ער-זעהען, האט דער גערכטס-האף דען אנטראג דעם שטאאטס-אנוואלטעס דר. באס אנגענאמען אינד ווייקלאר אללע דריא פערברעכער צום טארד אם גאלגען פעראורטהיילט. דער גערכטס-האף ווייס אין אינ ע ם פונקטע פאס אנטראג דעם שטאאטס-אנוואלטעס אב. דיעזער וויינטע געטרייט, דאס דא שטראפע ציערטס אן פשעלי, דאגן אן שפאנגא אינד צוזעטצט אן בערען פאללשטעלט ווערדען ווערדעזר דער גערכטס-האף דאס אור-טהייל דאהין פאללטע, דאס דא שטראפע ציערטס אן שפאנגא אינד דאגן ציערטס אן פשעלי פאללצא-גען ווערדע. דער שטאאטס-אנוואלט הערט אלזא דען פשעלי, דער גערכטס-האף ווייס שפאנגא פיר דען מערדיטהייל-גען, דא דער מערדיטהייל-גען אים אדם דא שיעראפאללע שטונדע צו פערקיר-ען, ציערטס דעמגעמעס ווערדען מוס. אן דער מאאט דאס שפאנגא אינגע שאנגנג פערדענט הויר דיין דיקראטהעם געשטענדנים. א זולבסט נאר פערקירצונג דעם מארדס-אירטהיילס מאכטע שפאנ-גא „אם אינטערפעסע דער אהרדיט אינד גערעכ-טיגקייט“ אין נייעס געשטענדנים. אינדעם ער זיך פראטעלירט ערזאהט אינד זאגטע: „אהרער גע-רכטס-האף אר דאבע נאר אין וואהרט צו זאגען, עס געשעהט דעם נוטס אים עטוא ביא דען רכ-טערן אינע פרייהיטסגעבע גזוגונגנ פיר מיר צו ערווארטען, דא מיר ווייטע נוטס דאס גערכטס זאגט.

דערען גיר נאך דיא גנאדע גאטטעס ביישטעהען קאנען. עס האט זיך בין יעטצט ביא דער פערדאנד-לונג ניכט הערוישגעשטעללט, ווער דעם אובער-פאללענען מאלאטה דיא שנור אים דען הארז גע-וואהרפען. איך קאנגטע דעם אייך מיך ניכט ערטמען אייך פשעלי לייגגעטצ, דיעזע געטראן צו האבען. עס עגטשטאנד אין פאללע דעססען דער פערדאכט, דאס ווערדעד איך אינד פשעלי דעם מאלאטה הערזע אינד פיסע באנדען, ב ע ר ע ן עס וואר, דער אדם דא שנור אים דען הארז געוואהרפען. איך וואלטע בין יעטצט ניכט דא ווארהייט זאגען, אם געמאנגעלט צו שארען, דא ווייר יעראך גנעמעהר אללע דריא אים מארדע פערארטהיילט ווער, זא ערקלערע איך דער ווארהייט געמעס, דאס פ ר-ט ע ל י דעם מאלאטה דא שנור אים דען הארז געוואהרפען, איך וואגע דעם, דא איך עס מיט מיינעם גווייסען אינפערארזבאר פירזע. דיעזען אינגעדעק-טען פערדאכט אייך בערען לאסטען צו לאסטען!“ — דיעזע אסערטיינג דעם דייפטהיילנגען שפאנגא מאכ-טע אייך דא רכטער אינד אייך דא אנוועזענדען צו-הארער אינגען ווערד „טעפפען אייזדיזיל, מאן ווערט, דאס שפאנגא מיט קינגער ל י נ ע אייך דעם גע-ווייסען אים דער ווערלט שיידען ווילל. — אבדי-נגעגס דאסען אללע דריא אינגעקלאגטען דיא „אפ-פעלאצאן“ אנגענעמדדעס. עס אזט אייך וואהר-שיינלוך, דאס דיעזעם מארדעס-אורטהיילס ווייטגעס דער אבערען אינטשאנגן אן אינע דעבענטלענגלוכע קירקעשטראפע פערוואנדעלט ווערדען וווירדע.

נעטעפטטבערכטס.

פ ע ס ט ע ר-פ ר ו ד ו ע.

ק ר ן (נייא) 7.20—7.50 גולד.

נ ע ר ס ט ע, פשטער-וואאר 6.70—7. גולד — מאלצ. וואאר 7.21 גולד.

ק ו ק ו ר ו ן 5.30—6.45 גולד.

ר ע ס ס פער איינסס-בעסטענדער 1884 צו 12.50—14.50 גולד.

מ ע ה ל ס ו ר ט ע (פער 100 קילאגראמס אמטס אן, פייא אם פעסטס ו): נ מ 0 : 19 גולד 70 קר. נ מ 1 : 19 גולד 20 קר., נ מ 2 : 18 גולד 70 קר. נ מ 3 : 18 גולד — קר. נ מ 4 : 16 גולד 80 קר. נ מ 5 : 15 גולד 70 קר. נ מ 6 : 14 גולד 60 קר. נ מ 7 : 13 גולד 80 קר. נ מ 8 : 12 גולד 80 קר. נ מ 9 : 11 גולד 50 קר. נ מ 10 : 9 גולד — קר. פיינע קליע 4.50 גולד. גראבע קליע 4.50 גולד.

ה ו ל ז ו נ ד ר ו נ ד ע: עריכטע אינגאריישע 9.50—11. לוינען 10.—60 גולד. פיאלען גאבע ווייטע 9.—10.50 גולד. פאטאטען 11—11.50 גולד. יאבע מיזיזע 7.25 גולד. מיזיזע בייזע 11—11.25 גולד. מאהן נייזיזע 28. גולד. בלאטע 30 גולד.— קומעטל 26. 27 גולד. (אללעס פער 100 קילא)

ו ו י ק ע ן 6.25—7.25 גולד.

ש פ י י ר ט ו נ. נייע מעטאאדע אים קלייגען 31.50 אים גראסען —31. גולד. אלטע מעטאאדע 34.25—36.50 גולד. פער 1000 לויטער מעצענגע.

צ ו נ ע ש ק ע ן: סערבישע פער אקסאבע-באאיי. עמבער 19.64 גולד.

צ ו ק ע ר. ראפפינאדע —44.—45.50 גולד. מעליטע 43.—43.5 גולד. ווייסעל-צוקער 47.—47.50 גולד.

ר י ב א ל צ י —45. גולד. פער מעטרע.

ר ע פ ס ק ו נ ס ע ן 6.75 גולד.

א נ ש ל י ט ט (חלב) 51.—52. גולד.

פ ע ט ר א ל ע ו م 25.—25.50 גולד.

ש א פ ע ל ל ע. אין פאריגער וואכע ווארדען 8000 שטק פעישערעגער גאטטונגען פערקויפט. אינד צוואר: דיישטאללונג 2.60—3.20 גולד, באטשקער אינד באנאטער 2.40—2.80 גולד פער אאבע — סערבישע 125—135 גולד. — שרעדזשע, מאגיאראישע אינד באנאטישע 46—48 גולד. פער 56 קילא. (אללעס פער 2 פערצע, ראבאטס)

ל א מ פ ע ל ל ע, באנאטער צו 95 גולד, פער 102 שטק

ח י י ט ע פער 100 קילא, טראנסע אינגאריישע אנסנע-הייטע — קילא צו 110—112 גולד. — דעטשע קוה-הייטע — קילא 105 1.8 גולדען פער אאבע. — ראסהייטע — קילא 100 גולדען. קאלב-פעללע אינגע לאסטע — — מיט לאסטען — גולד.

ל ע ד ע ר. געפאלטעס פפערדלעדער פאן 25—28 ק — — גולד. — אינגאל פערזעטצע טערגען פאן 10—14 קילא 100—162 גולד. צווייטאל פערזעטצע טערגען 16—18 קילא צו 103—115 גולד. אינד דריטאל פערזעטצע טערגען 19—22 קילא 170—178 גולד. — א ב ע ר-ל ע ד ע ר: קוה-הייטע געטרבענע 5—6 קילא 220—240 גולד. נגאאנגע 6—7 קילא 215—2 0 גולד

ק א ל ב פ ע ל ל ע. נגעטרבענע 6—9 קילא 310—308 גולד. בריינע 9—12 קילא 415—405 גולד.

ו י ע נ ע ר-פ ר ו ד ו ע.

ו י י ע ע ן. פערקויפט וואדען 20000 מעטרע פרייזע: אנגאריישע-ווייצען 77—82 קילא 10.10—11. גולד פער מעטרעצענט.

ק א ר ן, אונגאריישע 68—72 קילא 7.9—8.15 גולד פער מעטרע.

נ ע ר ס ט ע קרואטישע 60—64 קילא 8.75—10.50 גולדען.

ח א פ ע ר אנגאריישע 6.90—7.10 גולדען פער מעטרע-צענטנער.

ו י י ע ר ל ע ר ל ע ר 20.45—25.25 גולד. נ מ 1 : 19.75—20.25 גולד. נ מ 2 : 17.75—18.75 גולדען. נ מ 3 : 16.75—17.75 גולד אללעס פער מעטרעצ.

ק א ר ן-מ ע ח ל נ מ 1 : 14.50—15.50 גולד. נ מ 2 : 13.50—12. גולדען פער מעטרעצ.

ש פ י י ר ט ו נ ס 25—35. גולדען פער 10000 מעטר-פערזענטס.

ר י ב א ל 50—42. גולדען פער 100 קילא.

לאנדס-נעטרעגע פאם 6 אבמאבער 1883.

ו י י ע ן	63	54	57	80	81
ק ר ן	6	11	74	29	54
מ ע ה ל מ ע ר	17	38	27	12	88

פעראנטווארטלעכער רעדאקטער: מ. רעס.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען (נ י י ע)	קוילעטצע פר. הונדערטגעל.	פער 100 קילאגראם
נאך-אונגאריישער	5	. .
„ „	7	9
„ „	12	9.50—9.55
„ „	13	9.60—9.65
„ „	72	9 — 9.75
„ „	80	9.80—9.85
„ „	82	9.9 — 9.95
מעסטער-באדען	75	
„ „	76	
„ „	77	9.80—9.85
„ „	78	9.90—9.95
„ „	79	10.05—10.10
„ „	80	10.15—10.20
„ „	81	10.25—10.30
טהיס	75	. .
„ „	76	
„ „	77	9.90—9.95
„ „	78	10.— — 10.05
„ „	79	10.10—10.15
„ „	80	10.25—10.30
„ „	81	10.35—10.40
ווייסענבורגער	76	
„ „	77	9.80—9.85
„ „	78	9.90—9.95
„ „	79	10.5—10.10
„ „	80	10.15—10.20
„ „	81	10.25—10.30

ווייצען	פער הונדערטגעל.	
קרוזיזען		
נעטסעע		
האפער		
רעגן		
		9.78
		10.54
		—
		—
		7.05
		—
		—

		70 —
		62
		62
		40
		75
		73
		—

קאן		7.55—7.30
נעטסע מאלץ		—
„ פטשער		7.30—7.25
האפער		6.65—6.45
קוקורוץ מאנאטער		6.55—6.45
אדערע		6.40—6.45
בוטע		7 — — 7.25

		19.70
		19.20
		18.70
		18 —
		16.80
		15.70
		14.60
		13.80
		12.80
		11.10

		3.90
		33.75

		10.25—10.30
		10.35—10.40
		9.80—9.85
		9.90—9.95
		10.5—10.10
		10.15—10.20
		10.25—10.30

קורז-טאבעללע פאם 6 אבמאבער.

		5.68
		9.50
		9.50
		38.70
		11.74
		1.17

		23.50
		126.50
		61.50
		26.50
		4.—
		113.—
		109.25
		135.—

		120.—
		132.—
		138.—
		167.80
		166.—
		37.—
		33.—
		68.—
		36.—
		119.—
		21.—
		17.—
		20.—
		40.—
		40.—
		10.—
		19.—
		20.—
		51.—
		32.—
		47.—

		110.60
		87.57
		6.10
		99.—
		58.50
		8.—
		98.30
		97.—
		138.—
		97.—
		101.—
		101.75
		98.50
		87.—
		147.25

Eigenthümer und verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

Budapest, 1883. — Druck, v M. Burian Waitzenerboulevard.

דע אחרע 1848. דיא ייִדישען שטודענטען קעמען אם טאגען פיר פרייהייט אונד פארטשריטט; זיא קעמען מיטהיז זאיאהל מיט דער פערעד, אלס מיט דעם שווערטע; דיא הערען גאלדמארק, פישהאף, ווייגנער אונד מאנהיימער ווערדען אממער צו דען שאנסטען ערשיינונגען אין דער עסטערייכישען געשיכטע געהערען; יא, איך אלס איך נאך דער שווייץ פליכטען מוסטע, האבע איך דארט אונטער דען ייִדען דיא פרעכטיגסטען מענער געפונדען; אם גאנצען באהמישען האבסבארעל פונדע איך קיינען איינציגען, דער זיך צו דע־זען ייִדען פערגליכען קאנטע. איך הער אין אמע־ריקא צעהלע איך דיא ייִדען צו מיינען בעסטען פריינדען, — יאהן דיא קאנקורענץ דער ייִדען בע־טריפפט, זא זיגד דיא דייטשען אם האדעל אונד געשעפט עבען זא שפיטצפינדיג ווי דיא ייִדען, אבער דיא ייִדען זיגד פליסיגער אונד שפארזאמער. דער אין אמעריקא איזט דער דייטשע נאך פליסיגער אונד שפארזאמער ארס דער ייִדע, ווייסהאלב ער איך אין דער קאנקורענץ דען ייִדען אבערפר־געלט. — מאן האסט דען פערפאלגטען ייִדען אין עסטערייך, ווייל ער דארט טראטזדעם אנגרענ־צען פערארמיגט זיך דאך איינעס יאהלשטאנדעס ערפרייס. מאן פערגיסט אבער, דאס דער ייִדע זיך־זען יאהלשטאנד גיר זייער גיטערגיטיג איגד זיך־נעס פליסיג פערדאנקט. ער שפארט אונד קראצט דאס צוזאממען. יאהן אנדערע פערשיעדען אונד פערפאססען. מאן גלייכט אין עסטערייך, דאס מיט דער פערטרייבונג דער ייִדען דיא ארמוטה אונ־טער דען בויערן אונד האנדווערקערן איפארען ווירד. איך אבער בין אבערצייגט, דאס ווענן אין עסטערייך איך נאך קיין ייִדע עקסיסטיר־ען מאכטע אונד פערשיעדענע אונד ארבייטס־שייא זא ווי־טער פארטהייערן ווירדען — זא מיסטע איך דיא ארמוטה פארטהייערן: — זאגדערבאר! ווענן אין דייטשער אדער כריסטליכער איפענטלעכער מיינונג, דער זיך דיינען ווירדהים דורך אינגעע א־ביט ערוארבען, אין אינער שאנען קאלעשע דורך דיא שטראסען פאהרט, זא קוישען דיא אנטי־סעמיטען מיט דען צעהנען אונד נאגנען אירס דאס נישט. ווענן אבער אין גבארענער פרעסע דער נע גאלבישעט אונד דיא ארבייט פערארבעטע, אין גראסער פארארט, פערשפעגט, הערשפארט, דא נעממט דער אנטי־סעמיט ערר־ערבעגט דען הוט אב. — נאמענטליך דיא דייטשען בעגעדען אינגען גראסען פאלטישען פערהער, ווענן דיא אנטי־סעמיטען זיגד, דענן דיא גבילדעטען זיגד זיגד דיא בעסטען דייטשען. אין זאך גבילדעטעם פאלק מיסטען דיא דייטשען אין זיך צעערען אונד נישט פאן זיך שטאמען; דיא 40 מילליאנען דייטשען פרעסטען, דאס זיא פאן דען ווענגען ייִדען איבערפלעגלט ווערדען. דאס איזט אינע אבשיליכע פינטהייט; נישט דיא ייִדען זיגד אן דער ארמוטה שולד, אנדערן דיא פערען שטיערן צור דעקונג דער אונגעהייערען שטאאטסשולדען, דיא אינגעהייער גראסען ארמעען; דיא אינגאהזיגען אונד אינזיטציגען קרייגע; — דאס ווענגטהים איזט, וויא עס בערייטס זייט 100 יאהרען געמאנצפירט איזט, וויא אין פראנקרייך, מיט דער נאציאן גאנצן פערשמאלצען, דעסגלייכען גאנצן אין פראנקרייך דער אנטי־סעמיטיסמוס נישט איפאהמ־מען. אין דייטשלאנד אונד אין עסטערייך אבער איזט דיא עמאנציפאציאן נאך נייא — אונד זייט האב־פען, דאס איך הייר מיט דער צייט דער אנטי־סעמיטיסמוס אין עערדע גערהמען ווירד!

* (אויס דער קאנגרעס אמטס.) אם 8. דיעזעס יאהרדע דיא פיערטעל־יעהרינג קאנגרעסא־ציאן דעס עעסטער קאמטאטס אבגעהאלטען, אין דעם דער פערזאממלונג וישעס דעס וויצע־נעשפאנס פאהרגעלעגטען פיערטעל־יאהרס־בערישט הייסט עס אין בעזוג איף דען אנטי־סעמיטיסמוס וויא פאלגט: „דיא אנטי־סעמיטיסמוס ווייהרע האבען עס יאהל איך אין אינזערעם קאמטאטע אן איפרעגעגדען דעצעגייען נישט פערהלען לאססען. נאמענטליך וויל בעזעגדענג דעס מיסא־עפראיער פאעעסטעס יאהרדע דאס גאנצע געבעעט אינזערעס קאמטאטס מיט דעצעטרייפטען אונד שאנד־בראשירען אבער־שיעמטס. אם זא אנערקענענטיגיר־טיגר איזט דאהער דער גיבטערגע זען אינזערער בעפאלהל־ונג. דיא זיך פאסט גיהעגדעס צו גראבערען איס־שרייטונגען געגען דיא ייִדען פערלייטען לייס. עס גאב יאהל איך בייא אנס געגטליכע שטאיגונגען עס יאהרדען פעסטער איינגעשלאגען אונד דער־גלייכען, שפעטאקעל געמאכט: אללען צו לייב אונד פלעגדערונג איזט עס דאך אין אינזערעם קא־מטאטע גיגעדעס געראממען, גיר אן שייא אייגען מוסטע דער ייִדען־הייצע־געשפאן איסעראדענטליכע מאנאדמען אין אינזערדונג בריגגען: אין יאהצען אונד אין צעגדער. אין יאהצען גערגאנג עס אינדעס דען צאהלגגען דער דאדטיגען מיליטער־שולד אלס־באלד, דיא געשטאדטע ווהל אייגער הערגשטעל־לען, נאך צעגדער מוסטע יאהל אייגע מיליטער־אבטהיילונג עגטגעגדעס ווערדען, דא אין דייעזעס אדטע דיא אנטי־סעמיטישען ווערדע ווייטלעך אייגען איסעראדענטליכען, ערשרעקענדען איפער עגטפ־פאלטעטען. דאנז דאמטס נאך, דאס אין בעגדער אם שאסע דער שטעדטישען בעדאדע זעלבסט בעזעיגליכע בעגרייפגיסע הערשען יאר, פיר דיא הוהע אין דער שטאדט גגעגגעגדע אדגע צו דראגגען. דאס יאר דער גרונד, דאס איסגאהמסוייזע נאך בעגגלעד צור וויעדערהערשטעללונג דער רוהע מיליטער עגטגעג־דעס ווערדען מוסטע." — דיא פערזאממלונג נאהם דיעזען בעריכט מיט בעפריעדיגונג צור קענגטנים. — עס איזט גיר צו בעדוערן, דאס אין דיעזעס בעריכ־טע נישט הערפאר־גערגאבען ווירד, דאס אם גאנצען פעסטער קאמטאטע קיין אדט זא אנטי־סעמיטיש פערגיפטעט איזט, אלס עבען בעגגלעד. דער בעסטע בעייייז דעפיר איזט יאהל דיא טראטזאכע, דאס בעגגלעד קיינען בעסערען דעפיזירטען זיך איסגו־זהען יאהסטע, אלס דען ווילדען ווערדאהיאי! וויא אין ווערדאהיאי דעפיזירטער איזט דא קאנן עס גע־ווים נישט בעפרעמדען, ווענן דיא בעפאלהלערונג צו דען אריסטען איסטרייטונגען גגעגען דיא ייִדען זיך הערייסען לאסט: — אבערדעס ווירד אין דיעזעם בעריכטע אללערגאללס קאנשטאטירט, דאס עס איך דעס גאנצען בעגגלעד דעס בודא־פעסטער קאמטאטס בלאס אין יאהצען אונד אין בעגגלעד צו אנטי־סעמיטישען אייההען געקאממען איזט. דאס איזט אממערהין שאן אונד אנערקענ־ענגסווערט. דייהער קאן מאן זא אגגעס פאן פעסט זעלבסט, דער הייפטשטאדט אינגארנס, דורכאוס נישט אגגען. הייר יייהעגט בעקאנגטליך דער אנטי־סעמיטיסמוס אייגע פארגע יאבע הינזוך מיט יאהרהאפט טהעריישער יאהה. אין דער אינגארישען הייפטשטאדט קאנגטע דיא הוהע גור דורך עגטפאלטונג אייגער בעריטעגדען מיליטער־מאכט ייערער הערגשטעללע ווערדען, דאס פעס־טער קאמטאט דארף מיטהין אין דיעזער בעצייהונג אממער שטאלגער זיין, אלס פעסט זעלבסט!

* (צו דעם ווד ענגר אויסקאוול אין דאס אמגנסקאוס.) אבער דען ווייר בעריטגט קיינען בעריכטגט, מעלדען דיא בלעט־טער נאכטעגדיג נאך פאלגענדע אייגצעלהייטען: אין דיעזער רייסיגען שטאדט יאר אייגע קירכע אין פרעכטגטער ווייגע אייסגעגטבט ווערדען, אללערגליא קירכען־גע־עגטדע, וויא אייך דיא גאלדענען אייגפאס־סונגען דער „הייליגען בילדער" ווערדען פאן אונ־בעקאנגטען טהעטערן ווע־געשטעלפט. דא מאן דיא טהעטער נישט עגטדעקען קאנגטע, ווער דיא בע־פאלהלערונג בייא דער האנד: דיא ייִדען הגגטען דיא קירכע אייסגעפלו־דערגט; אם 15־טען גגעפטעמבער בראכטע אין מערדען אין שטיק „גאלד־פאנזען" צו מארקגט, אייגער דער פאראבערגעדענדען דיעע זאגגלד: „דיעזע גאלד־פאנזען ווירדען פאן אייגעם גגעשאה־לענען פייגדגטע־גגעאגדע דער!" הייגדייגט ווערדע דאס מערדען פאן אייגער גראסען מענגע אגדערגגע. אייגע בעפאנגען ערגגעלגטע דאס מערדען פאלגגע־דעס: „איך שטעדע בייס הייגגען ייִדגען גאלד־אגדער ייִדען נישט ווילל."

„דאנן ווערדע איך מיך ווייגגען, דאס איך פייגדגען, אלס איך אייגע דיא פערגיגגעגע פערגיגגאנגען דאכע, אייגע אין בייגגיגע צו זיין: איגד ווענן דיא דאגד צייגגגע, ווערדע איך פייגדגגגע פערגגגגיגגע זיין!"

„איך גלייבע נאר, דיא דראהגגע מיר!" דייעדער פיגגגע אייגגגע זיך.

„נייגן! איך יאגגע יייא!"

„גגגגגע! (דייעדער פיגגגע) איך גגעדאגגע נישט צו דייגגגגגגע, ווייגגגע דער גגעגאלט ווייגגגע!"

„אייגגע דיא, דער פיגגגע, מערגגגע דיא יאהל אייגע, איך גגעדאגגע נישט צו דייגגגגגגע, דיא איגגגע פפליגגט גגעגגגגגע, ווייגגגע גגעאגדע דיא איפפליגגגגגע איך מיט זיך בייגגגגגע דיא ווייגגגגגע, דאס איך אלס פערגאגגגגגג

רעגיערונג האט עס אבער ביז יעטצט א דורכ-געפירט!

דאך ווי האבען דיא רערע דעם גראפען אפ-פאנג נאך ניכט גאנץ בעענדעט. אפפאנג געהט נאך ווייטער אלס זיין פארטי-גענאססע פילאדי. — פילאדי האט גאנץ אינפאך געזאגט, דאס ער דעם אנטראגע דער רעגיערונג זיינע איינשטימונג פערווייגערט; ער האט אבער קיינען גיכן פאזיטיוען אנטראג געשטעללט. אפפאנג אבער איזט מיט איינעם גיכן פאזיטיוען אנטראג איינפערשטאנען. ער פערלאנגט, דאס פאן גון אן א ל ל ע וואפפענ-שילדער אן קראפ-אצינען אונד פלאמאנגען, איך דיא א ל ט ע ן אדונ ערע איינשריפט בליבען זאללען; דענן דער רע-גערונגס-אנטראג איזט נאך אפפאנג איינע פארטי-ליכע נאכגעבענהייט אן קראפאצינען, נאכדעם דיא בוזהעיגען אלטען וואפפענ-שילדער מיט איינ-שליעסלוך קראפאטשער איינשריפט וויישער פערבליבען זאללען; ווייל גון אינגארן איינען עדעלע-וואפפען איינגלייך ערבליבען, זא מוס עס זאגען, דאס אללע איינשריפטען בעזייטיגט ווערדען, דאס דיא וואפפענ-שילדער אונד איינשריפטען גאר קיינע איינשריפט טראגען זאללען, אבער דער אנטראג דער רעגי-רונג ווערט איינע עמפפעהלונג געדערלאנג אינ-גארנס אונד צו דעם גבעב ער ווינע צייטונגען ג ו ט!—

זא לוטען דיא שלוסוארטע אפפאנגס. וואס מיינט גון הערר אפפאנג? ווייד דעווע עינפערלייבונג אללער בוזהעיגען וואפפענ-שילדער מיט קראפ-טשער איינשריפט קיינע גיכן אנזוהען אן קראפ-צינען הערפארדיגן? — אונד דאנן האנדעלט עס זיך הער אום עטוואס גאנץ אנדערעס. דער אינגאריש רייכסטאג בעשעפטיגט זיך יעטצט א נאך ניכט דא-מיט, יעגען גוזעטצעס-פארגאנגען אובער דיא קראפטשען וואפפענ-שילדער, דער בוזהעיגונג דער איינשריפט אונבעשטימט גוזעווען, גיא אומצייטיגען אונד בעססער צו בעשטימען. גון! דענן דאנז דאס דער אינגאריש רייכסטאג אובערהויפט אללין קיינע מאכט: הערבייבער מיסטע ערסט איך דער קראפאטשע לאנדטאג בעפאנגט ווערדען: איינע זאלכע גוזעטצלייכע איינלייטונג דעס איינגאריש לאנדטאגס איז אין אובעראיינשטימונג צווישען דעם אינגאריש רייכסטאג אונד דעם קראפאטשען לאנדטאג אונטער פארבאנד דעס פאללצאגען ווערדען. ווענן מאן גון אללע בוזהעיגען קראפאטשען וואפפענ-שילדער איינע עדע איינשריפט מאכט, זא הייסט דעם, דאס מאן אים אונבעדענקטער איינגעמעכטיגקייט דעס איינגלייכס-גוזעטצעס איינע זאלכע דייטונג בייגעגע. דיא אינגאריש רעגיערונג מיט דאדער גון איינע צווייטיגע פערפיגונג טרעפפען, נאך ווילכער גון

דיא גיי-אנזוכרינגענדען וואפפען אהנע ערע איינ-שריפט זיין זאללען.

נאך אפפאנג ערהאב זיך דער פערבייטע דע-פיטירטע מיכאעל פאלים אונד הילט איינע פארט-ליכע שפפ-רעדע געגען אינגארן ער זאגטע: „דער אונזוהלזאמסטע שטאאט געגען אללע איבריגען גאצאנאלזטעטען איזט גון אינגארן. אלס מאן אים אהרע 1867 דען איינגליך צווישען עסטערייך אונד אינגארן געשאפפען, דא צעלטע מאן גון דאמאלס דאס הער אין דייזער רייכסהלפטע דיא אינגארן אונד אין יענער רייכסהלפטע דיא דייטשען אללעס בעהערשען זאללען. אבער אין יענער רייכסהלפ-טע, געמליך אין עסטערייך, האט מאן בעדייטט דעווע צייטע פערלאססען, דער עטצינע עסטער-רייכישע מינסטער-פרעזידענט, גראף טאאפפע, גוהיט גון גערעכטער פאר אונד לאסט דיא טשעכען, פאר-לאן אונד סלאווענען גיכט פאן דען דייטשען בוז-הערשען, אינגארן אבער מאכטע זיך גראם, אלס מען איך דער וועלט לוטער אינגארן אונד קיינע אנדערען גאצאנאלזטעטען ווערען, אינגארן וויל גון איך דיא קראפטען בערהיען, אבער דאס גע-לינגט איהם גיכט. עס האט זיך אן דעווע פייער דיא פיינער פערבראנגט. דעווער שטאלצע אינגא-רישע מינסטער-פרעזידענט, דעווער טיסא, האט מיר נאך פאר איינען אהרען גערדאהט: ער ווערדע דיא גאצאנאלזטעטען גערערשטערען, אונד איך אינמאל איזט ער דער קראפטשען גא-צאנאלזטעט געגענאבער זא גאנזענדיג געווארדען!

טיסא בלייבט דיא אנטוארט ניכט שולדיג אונד זאגטע: „איך קאנן דעווע איינזעהען וואהרע מיינונג אפרערגערדס ניכט אינגאריש וואהרע-ליעבע לאססען. איך האבע גיע פאן דער פערגיס-מיינ דער גיכט-אינגארישען גאצאנאלזטעטען גע-שפאנען: „וואהל אבער האבע איך גוזאגט: „ווענן עס דעטצעד געבען זאללטע, דיא געגען דיא אינ-דייט דעם רייכעם דער אינגארישען קראנע דעטצען זאללטען, זא ווערדען ווייד דיא פערגיסטען!“ „א, דעם האבע איך גוזאגט: אונד איך זאגע גון אייך עטצעד דעם הערען דעפוטירטען פאלים, אונד ווענ איממער אינגערהאלב דעם רייכעם דער אינגארישען קראנע, דיא עד אין אגראם, אין בודא-פעסט אדער וואו איממער!“ —

פערשיעדענע גייאנקייטען.

(דער עסטערייכישע קאיזערהאוס געגען דיא אנגארן. 1848 דער אין אינגארן וואר, דאס וואר דאמאלס דיא גרונדלינגען אין עסטערייך, ער וואר דער פירער דער אייסרסטע לינקע ערע אייס-שריפט זיין זאללען.

נאך אפפאנג ערהאב זיך דער פערבייטע דע-פיטירטע מיכאעל פאלים אונד הילט איינע פארט-ליכע שפפ-רעדע געגען אינגארן ער זאגטע: „דער אונזוהלזאמסטע שטאאט געגען אללע איבריגען גאצאנאלזטעטען איזט גון אינגארן. אלס מאן אים אהרע 1867 דען איינגליך צווישען עסטערייך אונד אינגארן געשאפפען, דא צעלטע מאן גון דאמאלס דאס הער אין דייזער רייכסהלפטע דיא אינגארן אונד אין יענער רייכסהלפטע דיא דייטשען אללעס בעהערשען זאללען. אבער אין יענער רייכסהלפ-טע, געמליך אין עסטערייך, האט מאן בעדייטט דעווע צייטע פערלאססען, דער עטצינע עסטער-רייכישע מינסטער-פרעזידענט, גראף טאאפפע, גוהיט גון גערעכטער פאר אונד לאסט דיא טשעכען, פאר-לאן אונד סלאווענען גיכט פאן דען דייטשען בוז-הערשען, אינגארן אבער מאכטע זיך גראם, אלס מען איך דער וועלט לוטער אינגארן אונד קיינע אנדערען גאצאנאלזטעטען ווערען, אינגארן וויל גון איך דיא קראפטען בערהיען, אבער דאס גע-לינגט איהם גיכט. עס האט זיך אן דעווע פייער דיא פיינער פערבראנגט. דעווער שטאלצע אינגא-רישע מינסטער-פרעזידענט, דעווער טיסא, האט מיר נאך פאר איינען אהרען גערדאהט: ער ווערדע דיא גאצאנאלזטעטען גערערשטערען, אונד איך אינמאל איזט ער דער קראפטשען גא-צאנאלזטעט געגענאבער זא גאנזענדיג גווארדען!“

טיסא בלייבט דיא אנטוארט ניכט שולדיג אונד זאגטע: „איך קאנן דעווע איינזעהען וואהרע מיינונג אפרערגערדס ניכט אינגאריש וואהרע-ליעבע לאססען. איך האבע גיע פאן דער פערגיס-מיינ דער גיכט-אינגארישען גאצאנאלזטעטען גע-שפאנען: „וואהל אבער האבע איך גוזאגט: „ווענן עס דעטצעד געבען זאללטע, דיא געגען דיא אינ-דייט דעם רייכעם דער אינגארישען קראנע דעטצען זאללטען, זא ווערדען ווייד דיא פערגיסטען!“ „א, דעם האבע איך גוזאגט: אונד איך זאגע גון אייך עטצעד דעם הערען דעפוטירטען פאלים, אונד ווענ איממער אינגערהאלב דעם רייכעם דער אינגארישען קראנע, דיא עד אין אגראם, אין בודא-פעסט אדער וואו איממער!“ —

לעגען אונד שטאנד אים יאהרע 1848 אן דער שפיטצע דער פאלקס-בעוועגונג אין ווען. נאך דער רעוואלוציאן מוסטע ער זיך נאך אמעריקא פלוכטען, וויא ער אייך יעטצט נאך פערווייילט. פאן דיעווע בעריהמטען עסטערייכישען שטאאטסמאנן אונד גון פאר איינגען וואבען אין שרייבען ערשיינען, אין וועלכעם ער זיך געגען דאס אנט-סעמיטישע שרייבען אייך דאס אנגשטערענסטע איינגעשפרא-בען. דיעווע שרייבען ווארדע אבער אלסבאלד פיר געפעלשט ערקלערט אונד אין אנט-סעמיט פער-אפפענטליכטע וואדאנן אין אנדערעם שרייבען דיע-ווע שטאאטסמאנגען, וועלכעם אבער גגען דיא ווענ אונד פיר דיא אנט-סעמיטען וואר, אייך דיע-ווע צווייטע שרייבען שטעללטע זיך באלד אלס גע-פעלשט הערייס, אונד גון ערשיען אם 24-טען סעפ-טעמבער אין שרייבען דעם הערען קוריור אין דער „גיען פרייען פרעססע“ אין וועלכעם יענע בייגען שרייבען פיר „אינגבט“ ערקלערט אונד גגען דען אנט-סעמיטיסמוס לאוגנאגען ווארד. ווייד געטרייטען אונס גכט, איך דיעווע דריטטע שרייבען מיטבעגאנגען פאן האנס קוריור שרייבען דיע-ווע לעצטען שרייבען פאן הערן קוריור אין הענדלען האבע אונד האס ער פיר דיא עסטערייכ-ישע ריגיערונג: אונד וא ווארלען ווייד עטצט דיעווע דאכרייבטיגע שרייבען דעם גראפען שטאאטס-מאנגעס פערגאפפענטליכען פאגען קוריור שרייבט: „עס בעליעבט מיך, דאס עס אין עסטערייך מעג-שען געבען דאנן דיא מיך פיר אינען אנט-סעמי-טען הארלטען. וא, אין מיינער יענגדצייט, אין דער צייט דער אינערפאפרעגרהייט, ווארד איך אין מיינעם געבוירטס-ארט לאבענסטיין (עסטערייכיש שלע-זיען) אין ווענפיגה, וא אינער ברייסלויער דאפפ-יענגע, זאגטע מיר וא דער גייסטליכע, דאס דיא יודען מיינען ערלאובט איינגעהענגע, ערצעהלטע מיר וא דיא אמטע, דאס דיא יודען ברייסלעו-הערער אב-שלאכטען; ווענן דאנן אין ווייטער הייזער אין אינער דארף דאס, זא וואורדע ער פאן אינס מיט שטיגען בעוואפפען אונד דיא יודען וואורדען אייך אדן גערעטעט. דאך דאס באלד מיינע שוועס-ציין, דיא צווייטע דער איפפלערינג. אים גמנאזיאום אונד אין דער אינייערוטטעט וואסען פעלע בראוו ווייטע שולער אייך דערזעלבען באנק, מיט דענען אך בעפרייטעט וואורדע, דיא ווייטען שטודענטען גגראטען צו דען „ווייסבערגערגאסטען אונד בעס-טען דאפפען, אונד אך האטטע אינע וואורדע פרייהיט, מיך מיט אהנען „ווייסגאשטליך צו אנ-טערהאלטען, דאנן דאס דאס פרייהייטס-פערקונדיגע.

„וא דאכען? (אנטע פיליפס) מאן ווייסט עס איר-גען אבער אין דאס איז דך דעגר צייטונגען, דאדען דיא! אונד אין אייך אייגע ווייטלאיע אפפען, וא, איס ווייקיכס פיר יענע ווערדע אין שייטען, אבער ניכט איס ווייקיכס פיר וא, דענן דיא פערדיגען קייגע ווייקיכס, וויא דיא קייגע אכטונג פערדיגען!“

„פיליפס! (ריף קאוונסק) ווייגע דיא מיר ניכט!“

„דיא וואהרהייט ווייגט דיא? אונד דאך וואללען דיא דייטעלגע דאדען! דיא לייבען עס, נאך אוידער לוגע צו האנדלען, דיא גיינוהמעגע דער מאאר, דער זיך אללע מענשען אונטערווערפען, ווער פיר דיא גיר איין מאאסטר פון. אונסער אונד אללעס פאדאן שטעהט אוידר פער-גענען, עס איז אוידר ווכטיגער אונד דאס קומטעס עס דיא, אב דיא אוידרע דאטיס אונס אינגליך בייגען? דיא האבען עס גיר מיט צוויא פייגען צו טהון, מיט אוידער שווייגע-מיסטער אונד אוידער פרייא. דאס איזט אוידען בעקייגע, אבער אך דאנן אוידען, אך ווייל עס ניכט ליידען, דאס דייגס דיא פאר-מונדע, אונד ווענן דיא צווייא שוואגט פייגען פערגיס-טען וואללען, זא ווערפט אך מיר אלס מאגן צו אוידרס פערטהיידיגע איינ.“

דער פיליפס לאכטע לייס איינ אונד זאגטע: „מיין לייבער יונגע! ווענאמעגען דיא מיר, אוידען צו זאגען, דאס אך דיא אינגערייגע שאפפראפט פונדע דיא ווילכען זיך אים אייגענע מאכטפאללקאמענהייט, דיא נאגע אין מיינע אנגעלעגענהייטען צו שטעקען, וווא וואל דאס? אונד דיא-דען מיטען דיא דיר, ווענן אך פאגען דארף! נעהאיען דיא צור פאטיליע? ונד דיא אין בוידער אין אנפרייאנד-פער? אינטער וועלכעם נאטען מיט וועלכעם ווענטע האלטען דיא מיר דייגע דטטענ-פרייגע?“

„א, ווענן אנדערע! (אנטע פיליפס) א, גיר ווענן אנדערע, וועלכע דיא אייגע אייגע ווכלאיע ווייגע אפפען, א, איס ווקיכס פיר יענע ווערדע אך שייגען, אבער ניכט איס ווקיכס פיר וא, דענן דיא פערדיגען קייגע ווקיכס, וויא דיא קייגע אכטונג פערדיגען!“

„פיליפס! (ריף קאוונסק) ווייגע דיא מיר ניכט!“

„דיא וואהרהייט ווייגט דיא? אונד דאך וואללען דיא דייטעלגע דאדען! דיא לייבען עס, נאך אוידער לוגע צו האנדלען, דיא גיינוהמעגע דער מאאר, דער זיך אללע מענשען אונטערווערפען, ווער פיר דיא גיר איין מאאסטר פון. אונסער אונד אללעס פאדאן שטעהט אוידער פער-גענען, עס איז אוידער ווכטיגער אונד דאס קומטעס עס דיא, אב דיא אוידרע דאטיס אונס אינגליך בייגען? דיא האבען עס גיר מיט צוויא פייגען צו טהון, מיט אוידער שווייגע-מיסטער אונד אוידער פרייא. דאס איזט אוידען בעקייגע, אבער אך דאנן אוידען, אך ווייל עס ניכט ליידען, דאס דייגס דיא פאר-מונדע, אונד ווענן דיא צווייא שוואגט פייגען פערגיס-טען וואללען, זא ווערפט אך מיר אלס מאגן צו אוידרס פערטהיידיגע איינ.“

דער פיליפס לאכטע לייס איינ אונד זאגטע: „מיין לייבער יונגע! ווענאמעגען דיא מיר, אוידען צו זאגען, דאס אך דיא אינגערייגע שאפפראפט פונדע דיא ווילכען זיך אים אייגענע מאכטפאללקאמענהייט, דיא נאגע אין מיינע אנגעלעגענהייטען צו שטעקען, וווא וואל דאס? אונד דיא-דען מיטען דיא דיר, ווענן אך פאגען דארף! נעהאיען דיא צור פאטיליע? ונד דיא אין בוידער אין אנפרייאנד-פער? אינטער וועלכעם נאטען מיט וועלכעם ווענטע האלטען דיא מיר דייגע דטטענ-פרייגע?“

„וא דאכען? (אנטע פיליפס) מאן ווייסט עס איר-גען אבער אין דאס איז דך דעגר צייטונגען, דאדען דיא! אונד אין אייך אייגע ווכלאיע ווייגע אפפען, וא, איס ווקיכס פיר יענע ווערדע אך שייגען, אבער ניכט איס ווקיכס פיר וא, דענן דיא פערדיגען קייגע ווקיכס, וויא דיא קייגע אכטונג פערדיגען!“

„פיליפס! (ריף קאוונסק) ווייגע דיא מיר ניכט!“

„דיא וואהרהייט ווייגט דיא? אונד דאך וואללען דיא דייטעלגע דאדען! דיא לייבען עס, נאך אוידער לוגע צו האנדלען, דיא גיינוהמעגע דער מאאר, דער זיך אללע מענשען אונטערווערפען, ווער פיר דיא גיר איין מאאסטר פון. אונסער אונד אללעס פאדאן שטעהט אוידער פער-גענען, עס איז אוידער ווכטיגער אונד דאס קומטעס עס דיא, אב דיא אוידרע דאטיס אונס אינגליך בייגען? דיא האבען עס גיר מיט צוויא פייגען צו טהון, מיט אוידער שווייגע-מיסטער אונד אוידער פרייא. דאס איזט אוידען בעקייגע, אבער אך דאנן אוידען, אך ווייל עס ניכט ליידען, דאס דייגס דיא פאר-מונדע, אונד ווענן דיא צווייא שוואגט פייגען פערגיס-טען וואללען, זא ווערפט אך מיר אלס מאגן צו אוידרס פערטהיידיגע איינ.“

דער פיליפס לאכטע לייס איינ אונד זאגטע: „מיין לייבער יונגע! ווענאמעגען דיא מיר, אוידען צו זאגען, דאס אך דיא אינגערייגע שאפפראפט פונדע דיא ווילכען זיך אים אייגענע מאכטפאללקאמענהייט, דיא נאגע אין מיינע אנגעלעגענהייטען צו שטעקען, וווא וואל דאס? אונד דיא-דען מיטען דיא דיר, ווענן אך פאגען דארף! נעהאיען דיא צור פאטיליע? ונד דיא אין בוידער אין אנפרייאנד-פער? אינטער וועלכעם נאטען מיט וועלכעם ווענטע האלטען דיא מיר דייגע דטטענ-פרייגע?“

פאָלליעמאָן.

איינע מ י ש-ע ה ע.

(23-טע פאָרטזעטצונג.)

פיריס קאוונסק וואר אין גאנצער אייפערזוכט: ער וואללטע דורכאוס וויסען, ווער אין אינגריאשע האמטע ער ווענטיגע ווייגע דעם גרעאנקען אן דיא מאגליכען פאל-גען דער בעגאנגענען אינגאנגהייט, ער פערליעס יעגע עטעטע — אונד אלס ער הויסטאאט, דא שטאנד פיליפס פאר איהם.

דיא ביידען מענגער בליקטען אינאנדער אן: פיליפס ערייגטע דיא הערצענס-אנגסט דעס פיריסען: קאוונסק ערקאנגטע אן פיליפס בליק, דאס ער עגען יענע אינאר-מונג פאנגיס געווענען.

„אלזא דיא וואהרען עס (אנטע קאוונסק) דער אין מיין ווענטער אינגעערעגען?“

„א!“ (אנטע פיליפס.

עס טראט אין מינטענלאנגעס שטללשווייגען אין, דער פיריס אטטעמטע לייכטער אויף, אלס ער גענעהמיגט, דאס עס גיר פיליפס וואר ביא אידם אינגעערעגען — אונד דער גוטע פיליפס וואר וויידער פרעה, דאס ער עס אויף זיך גערהמען קאנגטע; דאס דער פיריס ניכט גגעערקט, דאס איך פיליגע אים ווענטער גגעיעגען.

„וא ווערדען שווייגען (אנטע דער פיריס) אדער...“

„גון, וואס אדער?“

„פערגיידען וא! (אנטע דער פיריס) איך ווייס, דאס וא שווייגען ווערדען, ווענן איך ניכט מיינעטווגען, זא דאך ווענגן אנדערע.“

„וא דאכען? (אנטע פיליפס) מאן ווייסט עס איר-גען אבער אין דאס איז דך דעגר צייטונגען, דאדען דיא! אונד אין אייך אייגע ווכלאיע ווייגע אפפען, וא, איס ווקיכס פיר יענע ווערדע אך שייגען, אבער ניכט איס ווקיכס פיר וא, דענן דיא פערדיגען קייגע ווקיכס, וויא דיא קייגע אכטונג פערדיגען!“

„פיליפס! (ריף קאוונסק) ווייגע דיא מיר ניכט!“

„דיא וואהרהייט ווייגט דיא? אונד דאך וואללען דיא דייטעלגע דאדען! דיא לייבען עס, נאך אוידער לוגע צו האנדלען, דיא גיינוהמעגע דער מאאר, דער זיך אללע מענשען אונטערווערפען, ווער פיר דיא גיר איין מאאסטר פון. אונסער אונד אללעס פאדאן שטעהט אוידער פער-גענען, עס איז אוידער ווכטיגער אונד דאס קומטעס עס דיא, אב דיא אוידרע דאטיס אונס אינגליך בייגען? דיא האבען עס גיר מיט צוויא פייגען צו טהון, מיט אוידער שווייגע-מיסטער אונד אוידער פרייא. דאס איזט אוידען בעקייגע, אבער אך דאנן אוידען, אך ווייל עס ניכט ליידען, דאס דייגס דיא פאר-מונדע, אונד ווענן דיא צווייא שוואגט פייגען פערגיס-טען וואללען, זא ווערפט אך מיר אלס מאגן צו אוידרס פערטהיידיגע איינ.“

דער פיליפס לאכטע לייס איינ אונד זאגטע: „מיין לייבער יונגע! ווענאמעגען דיא מיר, אוידען צו זאגען, דאס אך דיא אינגערייגע שאפפראפט פונדע דיא ווילכען זיך אים אייגענע מאכטפאללקאמענהייט, דיא נאגע אין מיינע אנגעלעגענהייטען צו שטעקען, וווא וואל דאס? אונד דיא-דען מיטען דיא דיר, ווענן אך פאגען דארף! נעהאיען דיא צור פאטיליע? ונד דיא אין בוידער אין אנפרייאנד-פער? אינטער וועלכעם נאטען מיט וועלכעם ווענטע האלטען דיא מיר דייגע דטטענ-פרייגע?“

„וא דאכען? (אנטע פיליפס) מאן ווייסט עס איר-גען אבער אין דאס איז דך דעגר צייטונגען, דאדען דיא! אונד אין אייך אייגע ווכלאיע ווייגע אפפען, וא, איס ווקיכס פיר יענע ווערדע אך שייגען, אבער ניכט איס ווקיכס פיר וא, דענן דיא פערדיגען קייגע ווקיכס, וויא דיא קייגע אכטונג פערדיגען!“

„פיליפס! (ריף קאוונסק) ווייגע דיא מיר ניכט!“

„דיא וואהרהייט ווייגט דיא? אונד דאך וואללען דיא דייטעלגע דאדען! דיא לייבען עס, נאך אוידער לוגע צו האנדלען, דיא גיינוהמעגע דער מאאר, דער זיך אללע מענשען אונטערווערפען, ווער פיר דיא גיר איין מאאסטר פון. אונסער אונד אללעס פאדאן שטעהט אוידער פער-גענען, עס איז אוידער ווכטיגער אונד דאס קומטעס עס דיא, אב דיא אוידרע דאטיס אונס אינגליך בייגען? דיא האבען עס גיר מיט צוויא פייגען צו טהון, מיט אוידער שווייגע-מיסטער אונד אוידער פרייא. דאס איזט אוידען בעקייגע, אבער אך דאנן אוידען, אך ווייל עס ניכט ליידען, דאס דייגס דיא פאר-מונדע, אונד ווענן דיא צווייא שוואגט פייגען פערגיס-טען וואללען, זא ווערפט אך מיר אלס מאגן צו אוידרס פערטהיידיגע איינ.“

דער פיליפס לאכטע לייס איינ אונד זאגטע: „מיין לייבער יונגע! ווענאמעגען דיא מיר, אוידען צו זאגען, דאס אך דיא אינגערייגע שאפפראפט פונדע דיא ווילכען זיך אים אייגענע מאכטפאללקאמענהייט, דיא נאגע אין מיינע אנגעלעגענהייטען צו שטעקען, וווא וואל דאס? אונד דיא-דען מיטען דיא דיר, ווענן אך פאגען דארף! נעהאיען דיא צור פאטיליע? ונד דיא אין בוידער אין אנפרייאנד-פער? אינטער וועלכעם נאטען מיט וועלכעם ווענטע האלטען דיא מיר דייגע דטטענ-פרייגע?“